Raadsvoorstel

Onderwerp	Omgevingsvisie Zoetermeer 2040
Zaakid	0637746087
Auteur	W. de Meulemeester 06 – 51.96.91.40 e.a.de.meulemeester@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris	Huykman, B.J.D.
Directeur	A. Quentin
Portefeuillehouder	Wethouder Iedema
Medeverantwoordelijke(n)	

Uiterste behandeldatum (+ reden)	20 december besluitvorming raad (conform overeenstemming tussen raad en college om in 2021 besluitvorming Omgevingsvisie af te ronden)
Programma(s)	Programma 7 Inrichting van de stad
Eerdere besluitvorming	Collegevoorstel Plan van aanpak Zoetermeer 2040 (omgevingsvisie) d.d. 3 juni 2019 Raadsvoorstel Eindrapportage stadsbrede samenspraak - gesprek met de stad d.d. 24 juni 2019 Raadsvoorstel Plan van aanpak Zoetermeer 2040 (omgevingsvisie) d.d. 4 november 2019 Collegevoorstel Basisdocument Zoetermeer 2040 d.d. 17 december 2019 Raadsvoorstel Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 d.d. 21 juni 2021
Samenvatting	De gemeenteraad heeft in juni 2021 de ontwerp omgevingsvisie Zoetermeer 2040 vrijgegeven voor het indienen van zienswijzen. De zienswijzen hebben geleid tot een aanscherping van de visie, bevestiging alsmede ondersteuning van de visie en tot slot partijen die hebben gemeld om bij te dragen aan de uitwerking en realisatie van de visie. De gemeente gaat de komende periode graag het gesprek aan met de indieners van de zienswijzen en met andere partners van de stad, om gezamenlijk uitvoering te geven aan de omgevingsvisie. De inzet van de expertise van inwoners en partners is hierbij van groot belang voor een succesvolle aanpak. De gemeenteraad wordt gevraagd de omgevingsvisie Zoetermeer 2040 na verwerking van de zienswijzen de definitief vast te stellen, zodat gestart kan worden met de realisatie. De omgevingsvisie Zoetermeer 2040 is de integrale visie voor de lange termijn (2040) voor de stad en haar samenleving. Hierin staat de opgave centraal om de sociaaleconomische positie van de stad te versterken, alsmede de woonaantrekkelijkheid op een hoger niveau te brengen. In 2040 is Zoetermeer een groene stad tussen de parken. In Zoetermeer woon, werk, beweeg en verblijf je letterlijk *in* en *tussen* de

	natuur. De wijken en buurten zijn rijk aan groenzones, parken en water. In de wijken komt meer ruimte voor activiteiten, sport en bewegen, wijkeconomie, nieuwbouw en verbouw van woningen, voorzieningen etc. De wijken worden de komende twintig jaar stap voor stap verder ontwikkeld. Zoetermeer zal in 2040 een stad zijn waarin iedereen zich welkom en thuis voelt. Daarvoor worden de komende jaren woningen toegevoegd. De woningvraag is groot. De gemeente ziet het als opgave om nieuwe - bijzondere - woonvormen toe te voegen: knarrenhofjes, particulier opdrachtgeverschap, kluswoningen, sociale koopwoningen, exclusieve woningen, opvallende architectuur. En ook de ruimte te geven aan inwoners en corporaties om de eigen woningen te verbouwen. Streven is een grotere diversiteit aan woningen. Dit zijn een paar ambities uit de Omgevingsvisie Zoetermeer 2040. Andere ideeën zijn bijvoorbeeld versterken van de arbeidsmarkt, impulsen voor de economie en verbeteren van de verbindingen met Leiden en Rotterdam. Zoetermeer 2040 is de toekomstvisie voor de stad. Een visie voor de komende 20 jaar. De gemeente zal inwoners en organisaties uitnodigen om mee te denken en mee te doen bij de uitvoering van de visie. Ook in reguliere overleggen die de gemeente heeft met de partners van de stad zal daar vorm aan worden geven. De gemeente staat open voor ideeën en initiatieven van inwoners en organisaties, die zorgen voor een verbijzondering van stad. Het credo van is: Samen de toekomst van Zoetermeer vormgeven.
Bijlagen	1. Nota van beantwoording zienswijzen ontwerp omgevingsvisie Zoetermeer 2040 2. Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 (opgemaakte versie)

Raadsbesluit 0637746087

Raadsvoorstel Omgevingsvisie Zoetermeer 2040

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 september 2021

Besluit

1. De Nota van beantwoording zienswijzen ontwerp omgevingsvisie Zoetermeer 2040 vast te stellen.
2. De Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 zoals opgenomen in de bijlage vast te stellen met daarin de volgende wijzigingen ten opzichte van de ontwerpvisie:
   a. In paragraaf 1.2 een tekst op te nemen over 5e mechanisme: het adaptief vermogen.
   b. In hoofdlijn 2.1 onder punt 3 de zin (…) Vanuit de stad tussen de parken wandel, ren, skate, en fiets je direct de omliggende natuur in (…) aan te vullen met het woord ‘vaar’.

Dit besluit treedt in werking twee weken na de bekendmaking daarvan. Tenzij over dit besluit een inleidend verzoek tot het houden van een referendum wordt gedaan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 31 januari 2022

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Probleemstelling en kader

Inleiding
De omgevingsvisie Zoetermeer 2040 is de integrale visie voor de lange termijn (2040) voor de stad en haar samenleving. Hierin staat de opgave centraal om de sociaaleconomische positie van de stad te versterken alsmede de woonaantrekkelijkheid op een hoger niveau te brengen.

Op 14 juni 2021 heeft de gemeenteraad van Zoetermeer ingestemd met de ontwerp omgevingsvisie Zoetermeer 2040 en is besloten de ontwerp omgevingsvisie ter inzage te leggen opdat inwoners, organisaties en overheden zienswijzen kunnen indienen op de omgevingsvisie.

Met ingang van 25 juni 2021 kon iedereen gedurende de wettelijk bepaalde periode van 6 weken een zienswijze indienen op de ontwerp omgevingsvisie. Aangezien een deel van deze periode samenviel met het zomerreces is coulant omgegaan met de termijn van zes weken. Er zijn diverse acties ingezet om ruim de aandacht te vestigen op de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen. Hierbij is ingezet op acties vanuit college, gemeenteraad en stakeholders via onder diverse media zoals Staatscourant, gemeentelijke website, pers, sociale media, interviews, één-op-één contacten etc.

Er zijn in totaal 19 zienswijzen en 1 pro forma zienswijze ingediend. Deze zijn van een reactie voorzien in de Nota van beantwoording. Dit aantal zienswijzen verhoudt zich tot het aantal zienswijzen op omgevingsvisies bij andere gemeenten. Een hoger aantal zienswijzen is voornamelijk aan de orde op moment dat er grote maatschappelijke discussie ontstaat over de koers van de visie.

De ingediende zienswijzen op de visie Zoetermeer 2040 hebben niet geleid tot fundamentele nieuwe feiten en inzichten, die een nieuw perspectief bieden op Zoetermeer 2040. De ingediende zienswijzen leiden wel tot:
- verdiepende en bruikbare inzichten voor de uitwerking van de visie;
- bevestiging en versterking van argumenten ten aanzien van de voorgestelde koers voor Zoetermeer 2040;
- het aanbod van diverse indieners om bij te dragen aan de uitwerking en realisatie van de visie;
- een aantal aanvullingen op de tekst van de visie Zoetermeer 2040.

Beoogd effect
Met de visie Zoetermeer wordt beoogd om de positie van Zoetermeer – zowel stad als samenleving – te versterken. Op een termijn van 10 à 20 jaar zal er in Zoetermeer sprake zijn van een toegenomen en onderscheidende woonaantrekkelijkheid, een sterkere sociaaleconomische positie, een betere balans tussen beroepsbevolking en werkgelegenheid en een mix van prettige leefbare wijken en buurten.

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico's

1. De Nota van beantwoording zienswijzen ontwerp omgevingsvisie Zoetermeer 2040 vast te stellen.
2. De Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 zoals opgenomen in de bijlage vast te stellen met daarin de volgende wijzigingen ten opzichte van de ontwerpvisie:
   a. In paragraaf 1.2 een tekst op te nemen over 5e mechanisme: het adaptief vermogen.
   b. In hoofdlijn 2.1 onder punt 3 de zin (…) Vanuit de stad tussen de parken wandel, ren, skate, en fiets je direct de omliggende natuur in (…) aan te vullen met het woord 'vaar'.

Argumenten

1.1 Met het vaststellen van de Nota van beantwoording en het doorvoeren van de voorgestelde wijzigingen wordt de zienswijzeprocedure zoals deze is opgenomen in de Algemene Wet Bestuursrecht afgerond.

Op grond van afdeling 3.4 van de Algemene Wet Bestuursrecht is een ieder de mogelijkheid geboden om een zienswijze in te dienen voor de ontwerp omgevingsvisie Zoetermeer 2040. Deze zienswijzen hebben geleid tot een verscherpte danwel bevestigende inzichten ten aanzien van de visie alsmede de wijze waarop indieners van zienswijzen betrokken willen worden bij de uitwerking en concretisering van de visie.

2.1 Een vastgestelde Omgevingsvisie biedt het bestuurlijk kader om de vraagstukken van de stad en samenleving adequaat aan te pakken.

Raad en college hebben afgelopen twee jaar herhaaldelijk aangegeven de vraagstukken van de samenleving en stad met urgentie te willen aanpakken. Deze visie biedt een onderbouwd perspectief om tot een positieve en kansrijke ontwikkeling van Zoetermeer te komen. Door de visie definitief vast te stellen is dit het kader waarmee de uitvoering van de structurele vraagstukken in de stad en samenleving kan worden opgestart.

2.2 De toevoeging met betrekking tot het adaptief vermogen benadrukt een essentiële kwaliteit van de gemeente om de visie succesvol te realiseren.

Zoetermeer heeft - zoals elke gemeente - doorlopend te maken met nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen: energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, robotisering, etc. Deze veranderingen zetten inwoners, organisaties, ondernemers en overheden aan om initiatieven te ondernemen. Om op adequate wijze met deze vernieuwingen om te gaan, zal de gemeente keer op keer haar handelingsrepertoire moeten aanpassen. Het adaptief vermogen van de gemeente bepaalt de mate waarin ontwikkelingen worden omgezet naar nieuwe perspectieven voor stad en samenleving.

2.3 De toevoeging van het woord 'vaar' benadrukt dat het water als onderdeel van het groenblauwe netwerk ook een recreatieve betekenis heeft voor Zoetermeer.

In de visie zetten we in op goede aansluitingen tussen het netwerk van groen en water in de stad met de landschappen om Zoetermeer. Dit netwerk is ook een recreatief netwerk, waarbij het blauw in nader te bepalen delen ook gebruikt kan worden voor recreatieven vormen van varen.

2.4 De vastgestelde Omgevingsvisie is nodig voor een coherente koers en aanpak voor de lange termijn.

De Omgevingsvisie is nodig om tot een coherente koers en aanpak voor de lange termijn te komen, gericht op het aanpakken van kwetsbaarheden en verzilveren van kansen voor Zoetermeer. Uit onderzoek blijkt dat gemeenten en organisaties met een gemeenschappelijke visie over de lange termijn gemiddeld beter presteren dan gemeenten zonder koers. Een visie geeft richting aan beleidsuitwerkingen en gebiedsprogramma's, het opstellen van bijbehorende regelgeving, het uitvoeren van projecten alsmede acties en biedt houvast voor monitoring en evaluatie. De visie zorgt ervoor dat de energie en inspanningen van de gemeente een eenduidige richting krijgen.

2.5 De Omgevingsvisie is een aanstaande verplichting vanuit de Omgevingswet.
Naar verwachting treedt de Omgevingswet op 1 juli 2022 in werking. Vervolgens is een gemeente verplicht om op 1 januari 2024 een gebiedsdekkende Omgevingsvisie te hebben. Deze visie voldoet aan de wettelijke vereisten van de Omgevingsvisie.

Kanttekeningen
Geen kanttekeningen.

Financiën
Zoetermeer 2040 is de lange termijn visie voor de stad en haar samenleving. Deze visie wordt vertaald naar Programma's met de daarvoor benodigde middelen (wat, waarmee, hoe en met wie). Door de beperking in de beschikbare middelen om alle onderdelen van de visie tegelijk te kunnen uitvoeren is het instrument Strategische Agenda geïntroduceerd. Deze agenda geeft de raad de mogelijkheid om een afweging maken ten aanzien van de volgorde en intensiteit van de aanpak van programma's in relatie tot de urgentiefactor en de beschikbare middelen. Besluitvorming over de Strategische Agenda vindt los van de visie plaats.

Controleprotocol
Niet van toepassing.

Participatie en Communicatie
Ten behoeve van het opstellen van de ontwerpvisie zijn in de periode van 2017 tot en met 2021 diverse acties uitgevoerd om inzichten vanuit samenleving en stakeholders op te halen. De Omgevingsvisie is het resultaat van de input uit de brede participatie en consulatie met inwoners, organisaties, overheden en externe experts.

Na vaststelling van de ontwerp omgevingsvisie Zoetermeer 2040 op 14 juni 2021, is een ieder uitgenodigd om conform afdeling 3.4 van de Algemene Wet Bestuursrecht, een zienswijze in te dienen. Dit is de finale actie om te toetsen in welke mate de inhoud en koers van de visie kan rekenen op draagvlak van de inwoners en stakeholders.

Na vaststelling van de visie wordt de focus verlegd naar de uitwerking van de visie. Ook in deze vervolgfase zal worden ingezet op een brede participatie van inwoners en stakeholders (onder andere een stadscongres in 1e helft 2022). Per onderwerp zal dit op maat worden vormgegeven. Het credo voor Zoetermeer 2040 is 'Samen de toekomst van Zoetermeer vormgeven'.

Duurzaamheid
In de Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 is de ambitie op de lange termijn voor duurzaamheid opgenomen. In de visie staat hierover onder meer in hoofdstuk 2 bij hoofdlijn 2 "Gezonde stad in en tussen de parken" de opgave opgenomen om van Zoetermeer een natuurinclusieve en duurzame stad te maken.
De uitwerking en realisatie van deze ambitie verloopt conform de Zoetermeerse beleidscyclus zoals is opgenomen in hoofdstuk 4 "De Zoetermeerse aanpak" in de Omgevingsvisie Zoetermeer 2040.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten
In de Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 is bij hoofdlijn 1 "Zoetermeer is mijn thuis" de ambitie opgenomen dat Zoetermeer in 2040 een stad is waarin iedereen zich welkom en thuis voelt. De stad heeft een breed palet aan inwoners. Zij vormen een levendige en inclusieve samenleving. De uitwerking en realisatie van deze ambities zal verlopen conform de Zoetermeerse beleidscyclus zoals is opgenomen in hoofdstuk 4 van de Omgevingsvisie Zoetermeer 2040.

Rapportage en evaluatie
Over de voortgang van de visie wordt de raad in kader van de planning en control cyclus jaarlijks gerapporteerd. Gekoppeld aan deze cyclus wordt jaarlijks de Staat van Zoetermeer opgesteld. Op basis van deze inzichten kan de raad over een langere termijn de effecten van de inspanningen voor Zoetermeer 2040 volgen.

Planning

2021 – Q3	Verwerking zienswijzen op ontwerp Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 Verkenning lobby bij rijk en provincie met betrekking tot vraagstukken die zijn verbonden aan de opzet van new town
2021 – Q4	Vaststelling Omgevingsvisie Zoetermeer 2040
2022 – Q1	Resultaten 1e strategische agenda Zoetermeer 2040 met onder meer overzicht voor doorwerking van Zoetermeer op vigerend beleid, projecten, programma´s en opstart nieuwe activiteiten (programma's Meerzicht, Buytenwegh en Woningbouw als katalysator voor een sociaaleconomisch krachtige stad) Opmaat voor de 2e Strategische Agenda Zoetermeer 2040 Eerste resultaten participatie uitvoering Zoetermeer 2040 (pilot Buytenwegh)
2022 – Q1	Stadscongres Zoetermeer 2040